

JAZZFLITS NUMMER 417

8 APRIL 2024

IN DIT NUMMER:

- 1 **BERICHTEN**
- 4 **JAZZ OP PAPIER**
[New Dutch Swing expanded \(e-boek\)](#)
- 5 **JAZZ OP DE PLAAT**
[Sun Ra, Winnipeg Jazz Orchestra,](#)
[Suzan Veneman, Glerum Omnibus e.a.](#)

EN VERDER (ONDER MEER):

- 10 Overzicht festivals april/mei
- 13 Cannonball's soul-jazz (H v Eeden)
- 16 Europe Jazz Media Chart mei

20,5 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 03 2024

JF 418 KOMT 29 APRIL UIT

BERICHTEN

Hoofdpodium Internationale Jazzdag staat in Tanger (Marokko)

De Marokkaanse stad Tanger is door VN-organisatie UNESCO uitgekozen om op 30 april het All-Star Global Concert van de Internationale Jazz Dag een podium te bieden. Tevens fungeert Tanger die dag als 'hoofdkwartier' van de wereldwijde viering in 190 landen. Het All-Star-concert met onder anderen saxofoniste Lakecia Benjamin, bassist Marcus Miller, zanger Kurt Elling en de ambassadeur van de dag, toetsenist Herbie Hancock, wordt gegeven in het nieuwe Paleis voor Kunst en Cultuur. Het is te volgen via YouTube, Facebook en de website Jazz-Day.com. De Internationale Jazzdag is een initiatief van UNESCO en bestaat sinds 2011. Over de gehele wereld worden jaarlijks op 30 april in het kader van die dag onder meer jazzconcerten georganiseerd.

Brad Mehldau speelt Bach en Fauré

Begin mei verschijnen bij Nonesuch twee albums waarop pianist Brad Mehldau werk van Bach en Fauré uitvoert. Hij combineert de stukken met eigen werk en improvisaties. Het Bach-album is een vervolg op 'After Bach' dat Mehldau in 2018 uitbracht. "Bach is a model for me as a jazz musician. In my improvised solos, I want to make melodic phrases that carry harmonic implication, and create harmony that moves in a melodic fashion. This is a crucial component in the storytelling", aldus Mehldau in het boekje bij de nieuwe cd.

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

Meshell Ndegeocello. (Foto: Ted Kurland Agency)

MESHELL NDEGEOCELLO IS HUISARTIEST VAN HET NORTH SEA JAZZ FESTIVAL 2024

Meshell Ndegeocello is de huisartiest ('artist in residence') van het North Sea Jazz Festival 2024. De Amerikaanse zangeres, componiste en multi-instrumentaliste geeft elke dag een concert met steeds een ander project. Ndegeocello is geen pure jazzartiest. Soul, funk en hiphop maken onderdeel uit van haar werk. Haar album 'The Omnichord Real Book' ontving een Grammy Award in de categorie 'Best Alternative Jazz Album 2023'. Met de plaat maakte ze haar debuut op het Blue Note-label. Onder anderen Cory Henry, Jason Moran, Ambrose Akinmusire en Brandee Younger werkten aan het album mee. 'The Omnichord Real Book' was Ndegeocello's eerste album in vijf jaar en de opvolger van 'Ventriloquism' uit 2018. Het North Sea Jazz Festival is van 12 tot en met 14 juli 2024 in Ahoy, Rotterdam.

Brussels Jazz Weekend werkt samen met prominente muziekpodia

Het Lotto Brussels Jazz Weekend, 24, 25 en 26 mei aanstaande in de Belgische hoofdstad, werkt dit jaar samen met een aantal vooraanstaande Brusselse muziekpodia, te weten Flagey, Bozar, Botanique, AB - Ancienne Belgique, en de VK. De medewerkers van de podia hebben een deel van de programmering voor hun rekening genomen. Het Weekend biedt gratis jazzconcerten op drie pleinen, het Sint-Katelijneplein, de Grote Markt en het Beursplein, en in 25 cafés. Op het podium van het Sint-Katelijneplein wordt aanstormend talent gepresenteerd in samenwerking met het Koninklijk Conservatorium Brussel en Brussels Jazz Alert. Het programma vrijdag op de Grote Markt is gemaakt in samenspraak met Flagey, op zaterdag met Bozar en op zondag met belangenvereniging Les Lundis d'Hortense. Op het Beursplein kleurt het festival een beetje buiten de lijntjes van de jazz. Het programma van de vrijdag stelde de Botanique samen, van de zaterdag de AB en van de zondag de VK. Dishwasher_, Vitja Pauwels, Lara Rosseel ARK, Manu Hermia 'Orchestra Nazionale della Luna' zijn enkele van de meer dan honderd formaties die op het Lotto Brussels Jazz Weekend zullen spelen.

Finalisten Conservatorium Talent Award 2024 bekend

De volgende studenten van zes Nederlandse conservatoria staan op 20 april in Den Bosch in de finale van de Conservatorium Talent Award 2024: Abel Ton (gitaar), Camilo Bastidas Perez (sax), Dimitris Karkoulis (piano), Emma Hedrick (zang), Jadi Peperzak (gitaar), Sima Dere (drums), Tyler McCullough (gitaar, zang) en Nana Kruger (zang). Het concours is onderdeel van het festival Jazz in Duketown en vindt voor de dertiende keer plaats. De deelnemers zijn voorgedragen door het conservatorium waar ze studeren. De finalejury staat onder leiding van Aad van Nieuwkerk (VPRO radio). De finalisten spelen ieder een half uur en worden beoordeeld op instrumentbeheersing, samenspel, compositiebehandeling, onderscheidingskracht en presentatie. De finale start om 10.30 uur. De laatste kandidaat start om 17.30 uur. De finale vindt plaats in Podium Azijnfabriek in 's-Hertogenbosch.

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

De winnaars van de E.J.N. Zenith Award; vlnr: August Glännestrand, Liv Andrea Hauge en Georgia Wartel Collins. (Foto: Amanda Iversen Orlich)

NOORS TRIO KRIJGT E.J.N. ZENITH AWARD 2024

De derde E.J.N. Zenith Award voor aanstormend talent is toegekend aan het Noorse Liv Andrea Hauge Trio. Het drietal stond op een shortlist van twaalf waarop ook de Belgische formaties Dishwasher_ en Nabou waren genommeerd. De Award is een initiatief van het Europe Jazz Network (EJN) in samenwerking met het 12 Points Festival.

Het Liv Andrea Hauge Trio (Liv Andrea Hauge (piano), Georgia Wartel Collins (bas), August Glännestrand (drums)) onderscheidde zich van de mededingers door 'volwassenheid', 'het vermogen om prachtige melodieën te creëren' en 'het uitstekende samenspel', aldus de jury. Als prijs mag het drietal op verschillende Europese podia spelen. Onder meer tijdens de European Jazz Conference, die van 12 tot en met 15 september in Gent neerstrijkt, en waar meer dan vierhonderd muziekprofessionals worden verwacht. Het Liv Andrea Hauge Trio bestaat sinds 2021. Recentelijk verscheen het eerste album van de drie: 'Ville Blomster'. De E.J.N. Zenith Award bestaat sinds 2019. De winnaar wordt gekozen uit de twaalf groepen die mogen optreden op het 12 Points festival. Dat festival vindt jaarlijks plaats in steeds een andere Europese stad. Dit jaar is het van 25 tot en met 28 september in Tampere, Finland, te vinden. Eerdere winnaars van de Zenith Award waren het Zwitserse Heinz Herbert Trio (2019) en het Franse Nout (2023).

Beluister hier het debuutalbum 'Ville Blomster':
<https://tinyurl.com/y3zatzbd>

Toots Thielemans Award 2024 voor Yu-Ting Li

De Koreaanse pianiste Yu-Ting Li krijgt de Toots Thielemans Award 2024. Deze jaarlijkse onderscheiding valt ten deel aan de meest verdienstelijke masterstudent(en) uit de jazzafdeling van het Koninklijk Conservatorium Brussel. Yu-Ting Li ontvangt een bedrag van 5.000 euro en mag een concert verzorgen met een speciale gast. Wanneer dit plaatsvindt is nog niet bekend. Toots Thielemans verbond persoonlijk zijn naam aan de Award, die dit jaar voor de vijftiende keer is toegekend.

Paradox Jazz Orchestra brengt ode aan iconische gebouwen

Veertien iconische gebouwen, waaronder het Empire State Building, de piramide van Cheops en het Haagse Vredespaleis, inspireerden architect-componist Ron van Leeuwen (64) tot evenzoveel stukken. Ze werden eind vorig jaar in de Fattoria Musica in Osnabrück op de plaat gezet door het Paradox Jazz Orchestra en liggen nu als album in de winkel onder de titel 'Architones'. De muziek gaat van jazz tot bigband, van bolero tot latin, van pop tot ballroom. "Muziek en architectuur hebben veel met elkaar gemeen. Denk bijvoorbeeld aan termen als harmonie, vorm, variaties, balans, ritme en motief", zegt Van Leeuwen 25 maart in de Volkskrant. Vijf jaar deed hij over de composities. Hij maakte gebruik van de vele muzikale motieven die hij in zijn leven schreef. "Gebouwen kunnen een gedaantewisseling ondergaan, qua functie en betekenis. In 'Architones' heb ik daarom de letters van het woord 'metamorphose' vertaald in muzikale noten. Dat motief heb ik in alle stukken verwerkt." De muziek werd gearrangeerd door Van Leeuwen zelf, samen met Jasper Staps, leider van het Paradox Jazz Orchestra.

Meer info: <https://architones.com/>

Deelnemers InJazz Festival bekend

Twaalf Nederlandse groepen mogen tijdens het jaarlijkse netwerkevenement InJazz een zogenoemde 'showcase' verzorgen, en zich zo voorstellen aan jazz-professionals vanuit de hele wereld. Het zijn 100% Cottone, FaKruTu Dakar Edition, het Femke Mooren Quartet, Giuseppe Doronzo/Andy Moor/Frank Rosaly, het Marit van der Lei Nextet, Mark Lotz 'Freshta', NAUSYQA, Ping-En Hung, Ponga, TELEVIZYON, WAAN en Y.O.P.E. De twaalf groepen werden voor het InJazz Festival uit 250 aanmeldingen gekozen door de programmeurs Marzio Scholten, Jermaine Kanbier, Maria Rylander en Jaïr Tchong. Het InJazz Festival vindt op 26 (Bimhuis, Amsterdam) en 27 juni (Diverse locaties, Rotterdam) plaats. Op 27 juni zullen ook drie Italiaanse groepen te horen zijn: Wasted Generation, Evita Polidoro NEROVIVO, en Wood Tales, het soloproject van bassist Jacopo Ferrazza. Ook de formatie van de Spaanse vibrafonist Andrés Coll, het Andrés Coll Project, zal die dag een 'showcase' verzorgen.

Volg het laatste jazznieuws op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

TROMPETTIST AVISHAI COHEN 'ARTIST IN RESIDENCE' VAN FESTIVAL JAZZ TE GAST

Trompettist Avishai Cohen is de huisartiest ('artist in residence') van het komende festival Jazz te Gast in het Groningse Zuidhorn. Samen met 'artist entrepreneur' Tijn Wybenga gaat hij vrijdag 7 juni met een tiental muzikanten aan de slag om stukken te maken. Die worden de volgende dag (zaterdag 8 juni) tijdens de vijfde editie van het festival gepresenteerd.

Het festival Jazz te Gast vindt om de twee jaar plaats. De podia staan in zeven verschillende tuinen van de Zuidhornse straat De Gast. Ruim twintig concerten staan de komende editie op de rol. De concerten op 8 juni overdag zijn gratis toegankelijk. Voor het avondconcert van het Noordpool Orkest moeten kaarten worden gekocht. Het festival krijgt deze keer nog een staartje in het Bimhuis in Amsterdam. Op zondag 9 juni wordt daar nogmaals het eindresultaat van de door Cohen en Wybenga geïnitieerde vrijdagse componeersessie ten gehore gebracht.

Meer info: <https://www.jazztegest.nl/>

Monica Akihari speelt in juni met Boi Akih op het Amsterdamse festival Red Light Jazz. (Foto: Marcel Schikhof)

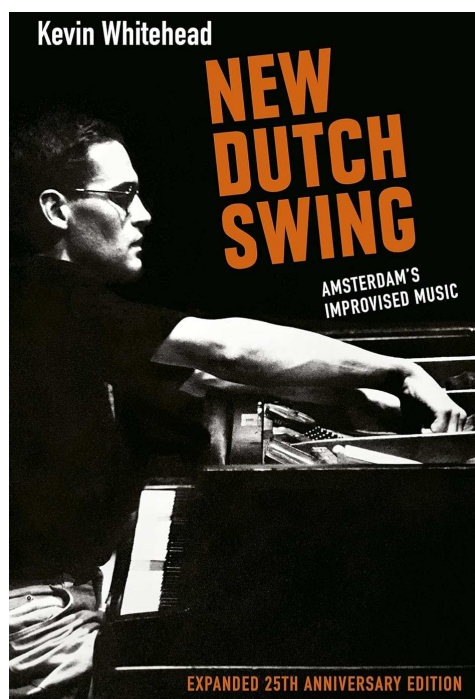
FESTIVAL RED LIGHT JAZZ SLAAT VLEUGELS UIT

Het Red Light Jazz Festival, op 7, 8 en 9 juni rond De Wallen in Amsterdam, slaat dit jaar de vleugels uit tot buiten het centrum. De komende elfde editie is het Zandkasteel aan het Bijlmerplein in Amsterdam Zuid-Oost als podium toegevoegd. Daar wordt op 8 juni in samenwerking met het ZOJazz Stage een deel van het programma afgewerkt.

In en rond De Wallen zal tijdens de driedaagse op zeven zogenoemde 'main stages' jazz tegen betaling te horen zijn. De optredens in 33 cafés en historische locaties zijn gratis toegankelijk. De hoofdpodia van Red Light Jazz 2024 zijn Het Bethaniënklooster, Bimhuis, Restaurant Sea Palace, The Grand Ballroom van Grand Hotel Krasnapolsky, De Waalse Kerk, het TOBACCO Theater en Casablanca (het oudste jazzcafé van Amsterdam). Onder anderen Hans Dulfer en Candy Dulfer, Hermine Deurloo & Mike Boddé, Denise Jannah & Atzko Kohashi, Federica Lorusso, The Pulitzerz, Boi Akih en het Sam Newbould Quintet zijn al vastgelegd.

Meer info: <https://redlightjazz.com/>

JAZZ OP PAPIER

Kevin Whitehead
New Dutch Swing –
Expanded 25th Anniversary Edition
 Timonium, MD, Land Mammal Books,
 2023, 416 pag., e-book

NEW DUTCH SWING EXPANDED

Het was eigenlijk heel vreemd, dat er medio jaren negentig nog geen boek bestond dat de Nederlandse geïmproviseerde muziek als geheel in kaart bracht. Er was uiteraard wel wat verschenen over sleutelfiguren als Misha Mengelberg, Han Bennink, Willem Breuker, Maarten Altena en andere mannen van het eerste uur, maar voornamelijk in de vorm van artikelen (bijvoorbeeld in de onvolprezen serie Jazzjaarboeken van uitgeverij Van Gennep) of het interviewboek 'Tettertet' (1996) van Bas Andriessen. Maar echt een overzicht, met analyses van de muziek, dat was er nog niet. Dat verbaasde ook de Amerikaanse journalist Kevin Whitehead, en hij zette zich, als groot liefhebber van die muziek, aan de schone taak om dat maar eens te doen. Hij vestigde zich tijdelijk in Amsterdam, sprak met veel mensen, deed bronnenonderzoek en luisterde veel, naar platen en bij concerten. Zijn heldere inzichten en analyses van de typisch Nederlandse vorm van geïmproviseerde muziek leidden uiteindelijk tot het boek 'New Dutch Swing' dat in 1998 bij het Amerikaanse [vervolg in de rechterkolom...](#)

Billboard Books verscheen. Het werd een standaardwerk, en de term bleef ook hangen, want hij dekte de lading beter dan 'jazz' of alleen maar 'geïmproviseerde muziek'. Whitehead zag een aantal fundamentele elementen waarin de Nederlandse improvisatiemuziek wezenlijk verschilde van die uit landen als Groot-Brittannië of Duitsland. De Nederlanders stonden ergens nog met één been in de jazz, en het mocht zelfs af en toe swingen. Verder waren humor en theatraliteit (met een sterk gevoel voor absurdisme) ook pilaren van de New Dutch Swing.

Het boek was al jaren niet meer in druk, en dat was voor liefhebbers die pas later waren ingestapt een gemis. 25 jaar na dato besloot de auteur, op verzoek van Land Mammal Books, dat 'New Dutch Swing' als e-book wilde uitgeven, om het origineel uit te breiden met wat inzichten uit de afgelopen jaren. Want tussen het verschijnen van de papieren versie van het boek en nu zijn een aantal van de aartsvaders (Mengelberg, Breuker), musici van de tweede generatie (Sean Bergin, Paul Termos) en zelfs van de derde generatie (Cor Fuhler, wiens foto op de cover prijkt) overleden. En uiteraard is er heel wat gebeurd. De inzichten over de aard van de muziek blijven echter overeind staan, en daarom heeft Whitehead ook amper ingegrepen in het eerste deel van het boek. Hij heeft hooguit wat kleine foutjes verbeterd. Wel heeft hij twee ruime hoofdstukken (bij elkaar zo'n zestig pagina's) toegevoegd over de periode 1998-2023. Sommige van die teksten verschenen eerder, onder meer in de Volkskrant en op de website Point of Departure.

Zo trok de auteur een dag op met Sean Bergin, ter gelegenheid van de uitreiking van de Boy Edgar Prijs aan de saxofonist. Dat levert behalve een aanstekelijk inkijkje in diens persoonlijkheid ook een goed beeld op van het dagelijks leven van een muzikant in Amsterdam. Een andere expat, de Amerikaanse pianist Burton Greene, krijgt ook wat ruimere aandacht dan in het oorspronkelijke boek. Daarnaast focust Whitehead op een aantal belangrijke vrouwen in de Amsterdamse scene, zoals de Amerikaanse violiste Mary Oliver en de Australische kornettiste Felicity Provan. Het geeft eens te meer aan hoe internationaal de Amsterdamse scene is. Want hoewel het boek het woord 'Dutch' in de titel draagt, richt Whitehead zich voornamelijk op Amsterdam, waar de eerste impulsen voor de typisch Nederlandse improvisatiemuziek ook vandaan kwamen en er nog steeds enorm veel gebeurt. Helemaal blind staart de Amerikaan zich er niet op, want ook een belangrijk en invloedrijk orkest als Bik Bent Braam komt ruimschoots aan bod in de nieuwe pagina's.

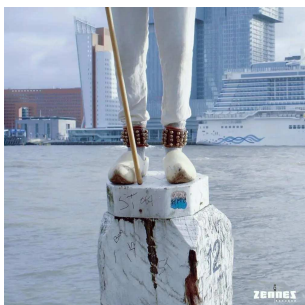
En net als in het oorspronkelijke boek, is er navenant veel aandacht voor de activiteiten van de ICP. Zo was er de documentaire 'Misha enzovoorts' (2013) van Cherry Duyns, de opvoering van Misha Mengelbergs opera 'Koeien' (2016) en de publicatie van een dik boek met diens composities, 'Mishakosmos' (2021). Whitehead volgt het orkest ook na het overlijden van de (mede-)oprichter, met de komst van Guus Janssen als diens opvolger achter de piano. Want zo'n volkomen andere pianist in de groep had zeker gevolgen voor het muzikale universum van het ICP Orchestra.

Het was denkbaar geweest dat Whitehead nog verder en dieper in de muziek van de afgelopen 25 jaar was gedoken, maar dat zou deze 'Anniversary Edition' wel wat topzwaar hebben gemaakt. Anno 2023 is 'New Dutch Swing' een boek dat, zeker met deze extra pagina's, nog steeds een standaardwerk te noemen is. Het zou zomaar de aanschaf van een e-reader rechtvaardigen.

Herman te Loo

JAZZ OP DE PLAAT

KOEN BOEIJINGA
Dutch Mountain Tribe
Zennez Records

The Nits zongen er al over, 'the Dutch mountains'. Nu neemt de jonge Nederlandse saxofonist/componist Koen Boeijinga de aldaar wonende mensen als uitgangspunt van zijn muziek. Zijn debuutalbum, en de naam van zijn band, is 'Dutch Mountain Tribe'. Op de hoes zien we hoe we ons dat moeten voorstellen: klompen aan, bellen om de enkels, vóór de imposante hoogbouw van de Rotterdamse Kop van Zuid: oud en nieuw in beeld samengevat. De muziek op de cd klinkt hierdoor als die van geen enkele andere band, en dat alleen al maakt het album uniek. Aan zijn zijde heeft Boeijinga een muzikant die al even geïnteresseerd is in het creëren van imaginaire volksmuziek, Giuseppe Doronzo. Net als de bandleider heeft hij in aanvulling op zijn baritonsax en basklarinet de beschikking over allerhande fluitjes en een doedelzak. Naast de strijkers (altvioliniste Mary Oliver, cellist Pau Sola Masafrets en bassist Esat Ekincioğlu) verlenen ze het ensemble een geheel eigen klank. Met de bezwerende ritmes van drummer Mees Siderius als basis wordt het idee gegeven van rituelen, feestelijke dansen en het bezweren van de alledaagse werkelijkheid. Het resultaat klinkt zo volstrekt logisch dat het gek is dat nog niemand eerder op het idee is gekomen om zo een uitgangspunt te bieden voor improvisaties. Want in alle stukken is er voldoende ruimte voor solistische bijdragen van de zorgvuldig uitgekozen muzikanten. En alsof dat nog niet genoeg is, maakt een 48 minuten durende film ook nog deel uit van het project. Door middel van een qr-code in de hoes kunnen de luisteraars hem online bekijken. Het maakt 'Dutch Mountain Tribe' tot een overweldigend debuut van een creatieveling van wie we de komende jaren nog veel meer gaan horen én zien.

Herman te Loo

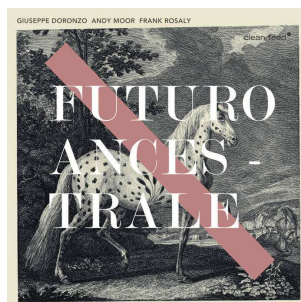
Bezetting:

Koen Boeijinga (altsax, sopraansax, blaasinstrumenten, composities), Giuseppe Doronzo (baritonsax, basklarinet, blaasinstrumenten), Lucas Kloosterboer (trombone, percussie, charango), Mary Oliver (altviool, Hardanger fiddle), Pau Sola Masafrets (cello), Esat Ekincioğlu (bas), Mees Siderius (drums, percussie).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/3ur5j9ss>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

DORONZO/MOOR/ROSALY
Futuro Ancestrale
Clean Feed

We mogen blij zijn dat geluidsman Marc Schots in juni 2022 aanwezig was bij het eerste optreden van dit nieuwe trio, in het Amsterdamse Bimhuis. Baritonsaxofonist Giuseppe Doronzo, gitarist Andy Moor en drummer Frank Rosaly hadden onderling wel eens eerder met elkaar gewerkt, maar nog nooit als trio. Dat het drietal een gemeenschappelijk gevoel voor improviseren heeft, en ze in het bezit zijn van een paar goede oren, blijkt uit 'Futuro Ancestrale'. Het Portugese label Clean Feed, al zo vaak goed voor het uitbrengen van muzikale verrassingen, ontfermd zich over de 36 minuten wonderbaarlijke muziek. De titel is goed gekozen, en vertaalt zich als 'de toekomst van onze voorouders'. Doronzo heeft zich al vaker bewezen als een muzikant met gevoel voor de muzikale traditie van Zuid-Italië, zijn geboortegrond. Maar net als Moor en Rosaly is hij ook iemand die graag vooruit kijkt en die invloeden in nieuwe muziek verwerkt. De vier improvisaties zijn dan ook zeker niet te classificeren als neo-volksmuziek, maar ze roepen wel regelmatig het gevoel op van een soort ritueel. Moor zorgt daarbij voor zinderende soundscapes uit de effectpedalen van zijn gitaar, maar als hij er zin in heeft, gaat hij ook op stap met de melodische vondsten van Doronzo. Rosaly voegt kleur en melodie toe, maar ook indringende ritmes. Soms is de sfeer duister, zoals het begin van 'Hopscotch', maar als de baritonsax het huppelige thema inzet, snappen we waar het stuk zijn titel aan dankt. Rosaly pakt meteen een toepasselijk ritme op, alsof de structuur van het stuk van tevoren afgesproken is. Niets is minder waar.

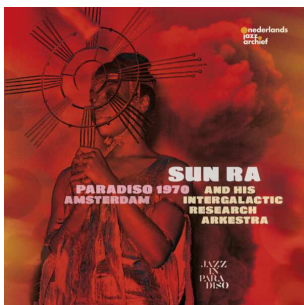
Herman te Loo

Bezetting:

Giuseppe Doronzo (baritonsax, Iraanse doedelzak), Andy Moor (gitaar), Frank Rosaly (drums, percussie).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/bdcjy82k>

**SUN RA AND
HIS INTERGALACTIC
RESEARCH ARKESTRA
Paradiso Amsterdam 1970
Nederlands Jazz Archief**

Op 18 november 1970 was het iets meer dan een jaar geleden dat Neil Armstrong als eerste mens voet op de maan zette. Het concert van het Sun Ra Intergalactic Research Arkestra in Paradiso op die datum moet voor het Amsterdamse jazzpubliek een omgekeerde ervaring zijn geweest. Volgens de bandleider kwam hijzelf (en misschien zijn muzikanten ook wel) namelijk van Saturnus (al waren ze in werkelijkheid met twee aftandse bussen uit Barcelona gekomen, de vorige stop van de Europese tournee). Al vanaf de eerste noten van het elektronische orgel wordt duidelijk dat deze muziek behoorlijk anders was dan de reguliere programmering van de Jazz in Paradiso-concerten. De zwaar overstuurde klanken die Sun Ra aan zijn toetsen ontlokt, doen eerder denken aan die van de rock-psychedelica die rond die tijd wel vaker in de poptempel te horen moet zijn geweest. Wat zich daarna ontvouwt, is anno nu bekend terrein (en voor de kenners die destijds een van de obscure Saturn-platen hadden kunnen bemachtigen, wellicht ook). Het maakt deze release van het Nederlands Jazz Archief (NJA) er niet minder bijzonder op. Want de

**NJA-archeoloog Frank Jochemsen heeft weer
magnifiek werk verricht met het boven water halen
van deze radio-opnamen uit het NOS-archief.**

iconische opener, 'Space is the place', was toen nog in ontwikkeling en bevatte nog niet de mantra-achtige tekst. Wel kon er meegezongen worden met de koortjes van het aanstekelijke 'Enlightment' en de leadzang van June Tyson in het toepasselijke 'Walking on the moon' (een decennium vóór The Police dat zong). Indrukwekkend zijn de woeste synthesizerklanken uit de Moog in 'The Solar Moog approach', zeker als je bedenkt dat dit instrument nog maar een paar jaar op de markt was. Wat we moeten missen (ondanks de prachtige foto's van Paul van Riel), zijn de dansers en de podiumact van vuurvreter Math Samba. Ze moeten de collectieve improvisaties ongetwijfeld extra kracht bij hebben gezet, al is de zinderende energie ook puur muzikaal goed voelbaar. NJA-archeoloog Frank Jochemsen heeft dus weer magnifiek werk verricht met het boven water halen van deze radio-opnamen uit het NOS-archief. Wat hij, en geluidsrestaurateur Marc Broer, niet konden voorkomen, is dat de geluidsmix wat uit balans is, met de toetsen van Sun Ra die wel erg prominent naar voren komen, terwijl de blazers er wat bekaaid vanaf komen. Het is een klein euvel aan een verder immens belangrijke uitgave, die zowel op cd als op dubbel-lp verkrijgbaar is. En laten we eerlijk zijn, de ware Sun Ra-liefhebber heeft vast wel beroerdere live-opnamen in de kast staan.

Herman te Loo

CORRECTIE

In Jazzflits 416 besprak Herman te Loo het album 'Prelude' van pianiste Rebeka Rusjan Zajc. Hij merkt in de bespreking op dat zij en haar landgenoot Miha Gantar **partners** zijn. Dat is onjuist. Ze zijn bevriende collega's en zakenpartners.

Bezetting:

Akh Tal Eba, Kwame Hadi (trompet), Marshall Allen, Danny Davis, Absalom Ben Shlomo, Leroy Taylor, Augustus Browning, Robert Cummings, John Gilmore, James Jacson, Danny Ray Thompson, Pat Patrick (rietten), Sun Ra (piano, orgel, synthesizer), Alejandro Blake Fearon (bas), Alan Silva (bas, cello, viool, altviool), Lex Humphries (drums), Math Samba (drums, vuurvreter), Roger Aralamon Hazoumé, Ife Tayo, Nimrod Hunt (percussie), June Tyson (zang).

Voor meer informatie:

<https://tinyurl.com/ms3th98y>

ERB/WEBER/KÜNZI
Spazio Elle

Veto Records

Tegelijk met het duo-album 'Wabi Sabi' (zie JF 415) brengt de Zwitserse rietblazer Christoph Erb deze vinylplaat uit. 'Spazio Elle' is genoemd naar het podium in Locarno waar hij in november 2022 optrad met bassist Christian Weber en drummer Emanuel Künzi. Dat het drietal elkaar van haver tot gort kent, is er aan alle kanten aan af te horen. Het hele album beslaat één open improvisatie, die in de loop van de veertig minuten (twintig per kant) van vorm en inhoud wisselt. Erb onderzoekt, gewoontegetrouw, de klankmogelijkheden van zijn instrumenten. Dat contrasteert fraai met de 'forward motion' waar zijn muzikale partners de voorkeur aan geven. Voor liefhebbers van improvisatie met een flinke abstractiegraad.

Herman te Loo

Bezetting:

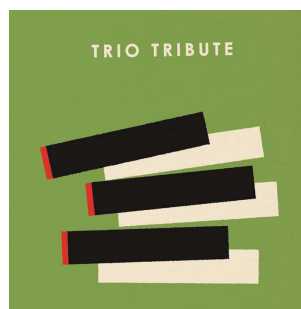
Christoph Erb (tenorsax, sopraansax),
 Christian Weber (bas),
 Emanuel Künzi (drums).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://tinyurl.com/5n85ekx5>

GLERUM OMNIBUS
Trio Tribute

Favorite Records

Voor de nieuwe editie van zijn pianotrio Omnibus neemt Ernst Glerum weer plaats achter de piano, in tegenstelling tot de vorige bezetting, waarin Timothy Banchet de pianist was ('Handful', 2016). Met zijn leerling Anja Gottberg aan de bas en de jonge Italiaanse drummer Giacomo Camilletti heeft hij weer een subtiele combinatie in handen om eer te betonen aan een aantal van zijn favoriete componerende pianisten. Het korte nieuwe album, 'Trio Tribute', opent met een eigen compositie, 'ABC Boogie', met een bluesy inslag, zoals we dat van Glerum kennen. Bas en piano trekken gelijk op, en dat is natuurlijk ook geen verrassing voor de man die als bassist zijn grootste naam en faam in ons land heeft opgedaan. De blues-smaken en soul-jazzachtige 'grooves' spelen een grote rol in het repertoire, met fijne stukken van Horace Silver ('St. Vitus dance') en John Medeski ('The lover'). Maar het drietal zet ook inlevende versies neer van een tweetal ballads: 'Ballad of Jake Spoon' van Curtis Clark (met wie Glerum ook speelde) en Monks 'Round midnight', waarin Gottberg een deel van het thema voor haar rekening neemt. Met de eigenzinnigheid van Misha Mengelberg ('Samba zombie') en Jaki Byard ('European episode pt. 2 & 3') en het heerlijke Zuid-Afrikaanse 'Barakaat' van Abdullah Ibrahim kent 'Trio Tribute' een veelzijdig repertoire dat bescheiden en smaakvol wordt neergezet. Aan imponeergedrag hebben Glerum en zijn jonge medemuzikanten een broertje dood, en dat siert ze.

Herman te Loo

Bezetting:

Ernst Glerum (piano),
 Anja Gottberg (bas),
 Giacomo Camilletti (drums).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/2svx3cu9>

WINNIPEG JAZZ ORCHESTRA**Tidal Currents****Chronograph****Bezetting:**

Christine Jensen (alt-, sopraansax), Neil Watson (altsax), Niall Cade, Monica Jones (tenorsax), Kyle Wedlake (baritonsax), Joel Green, Jeremy Duggleby, Francois Godere, Isabelle Lavoie (trombone), Shane Hicks, Jeni Taylor, Richard Gillis, Matthew Walden (trompet), Will Bonness (piano), Karl Kohut (bas), Fabio Ragnelli (drums), Larry Roy (gitaar).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/5n8tvwx4>

Op het album 'Tidal Currents' laat het Canadese Winnipeg Jazz Orchestra een stevig stukje bigbandjazz horen.

Twee vrouwelijke componisten zijn voor dit project aan het werk gezet: dirigent Jill Townsend en saxofonist Christine Jensen. Beiden vonden inspiratie bij belevenissen in en rond het water, zoals de branding aan de kust, kanovaren op een rivier, water dat over rotsen klotst en het beklimmen van rotsen aan de kust. 'Watermuziek' dus, maar zoals wel vaker bij muziek met een impressionistische inslag, weet je dit pas na het lezen van de bijbehorende documentatie.

Je kunt dan ook op twee manieren luisteren: zonder de voorkennis uit de 'bijsluiter' of juist aan de hand ervan. Weten we niet dat het om impressies van natuurverschijnselen gaat, dan horen we vier goede bigbandcomposities waarin de blazerssecties flink aan het werk worden gezet, zowel in gestapelde klanken met lange noten, als in ritmische passages. Ook onder de diverse solo's zitten flinke 'backings' door de blazers. Er wordt een modern bigbandidioom gehanteerd, maar niet experimenteel of grensverleggend.

Het openingsstuk 'Inside the wave' van Townsend is grotendeels een jazzwals. Ondersteund door ritmische figuren van de trombonesectie speelt de saxsectie unisono een eenvoudige melodie in D-mineur. Het arrangement is sterk polyfoon (verschillende melodische en ritmische lijnen tegelijkertijd). De aanstekelijke groove nodigt uit om te gaan meetikken.

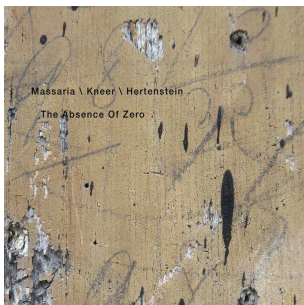
'Crossing lachine' van Jensen is geconstrueerd vanuit een eenvoudig motief dat achtereenvolgens een kwint omhoog en een tert omlaag gaat. Overtuigend is de sterke motivische eenheid binnen het stuk. Een goed opgebouwde tenorsaxsolo van Niall Cade, in een moderne stijl die je 'post-Brecker' kunt noemen, geeft het stuk een extra lift.

Ritmische patroontjes op piano openen Townsend's 'Tidal currents'. Dit stuk is een solo-feature voor mede-componiste Christine Jensen, die in een zeer lange solo op sopraansax, na aanvankelijk wat routinematige arpeggio's en toonladderfiguren, gaandeweg meer inspiratie vindt en nieuwe elementen toevoegt. Jensen, nog steeds op sopraansax, soleert eveneens in haar eigen 'Rock skipping under half moon', dat begint met rubato gespeelde aanzwellende klanken. Dit eerste gedeelte van het stuk klinkt symfonisch, terwijl het bij de solo van Jensen en in het slotgedeelte bigbandjazz wordt, in driekwartsmaat.

Als gezegd, kun je ook luisteren aan de hand van de toelichting die de twee componisten geven. Wekt de muziek inderdaad associaties op met de verschijnselen die hen hebben geïnspireerd? Geven bijvoorbeeld de saxen bij 'Inside the wave' de branding van de zee weer, zoals wordt gesteld? Dat beeld zal niet spontaan rijzen bij de luisteraar, ook doordat de ritmische figuren die de trombones er onder zetten eerder de aandacht vragen. Uiteraard kan men deze muziek gebruiken als begeleiding bij een video over een strandtafereel. Dan leidt echter de video de interpretatie en is het niet de muziek op zichzelf die dat doet. De meeste muziek is polyinterpretabel en dat Townsend en Jensen zich door natuurverschijnselen hebben laten inspireren, is voor een luisteraar eigenlijk niet relevant. Zonder voorkennis van hetgeen zij ermee willen zeggen, blijft het gewoon muziek. Een luisteraar die goede muziek wil horen, wordt overigens in ruime mate voorzien. De Canadezen brengen pakkende, vaak swingende muziek tot stand met een groot en vol klanktapijt, terwijl de composities en de arrangementen vakkundig en met goed gevoel voor klankverhoudingen zijn geschreven.

Ruud Bergamin

MASSARIA/KNEER/HERTENSTEIN
The Absence Of Zero
Setola di Maiale

Na het album 'Puna' van het trio Rupp/Kneer/Fischerlehner (zie JF 411) treffen we bassist Meinrad Kneer weer in een improviserend gitaartrio aan. Op 'The Absence Of Zero' horen we een collectief gezelschap dat het muzikale eindresultaat boven ego stelt. Na een drukke opener, 'Zero one', voortgedreven door het stuwende drumwerk van Joe Hertenstein, de pulseerende bas van Kneer en de kronkelende notenlijnen van de Italiaanse gitarist Andrea Massaria, bestrijkt het album diverse sferen en structuren. 'Zero two' is pointillistisch van aard en in 'Zero three' horen we een duistere soundscape die spacy en filmisch van aard is. En zo bieden ook 'Zero four' (met veel gitaarsynthesizerklanken, die juist weer minder 'gitaristisch' klinken) en 'Zero five' (met rauw, schril strijkwerk van Kneer en haast Derek Bailey-achtig sober gitaarspel) de variatie die 'The Absence of Zero' aantrekkelijk maakt.

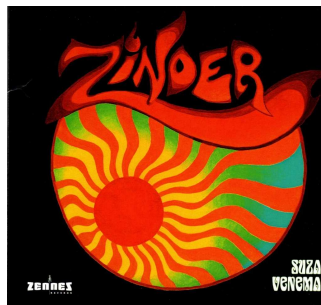
Herman te Loo

Bezetting:

Andrea Massaria (gitaar),
 Meinrad Kneer (bas),
 Joe Hertenstein (drums).

Luister hier naar tracks van het album:
<https://tinyurl.com/md9kj8ap>

SUZAN VENEMAN
Zinder
Zennez Records

Met haar project 'Zinder' exploreert trompettiste en componiste Suzan Veneman vele facetten van de trompet. Ze doet dat niet alleen; met drie medetrompettisten speelt ze, toetert, fluistert en schmiert ze op zowel trompet als flügelhorn. Alle stukken op de cd 'Zinder' zijn nieuw, maar zo klinken ze niet. De muziek is diepgeworteld in de jazzhistorie en haar composities scharen zich met gemak tussen het mooiste wat er maar voor trompet te vinden is. Het samspel van de vier blazers is pure sensatie. De muzikanten buitelen in zowel uptempo als ballads over elkaar heen. Bassist Tijs Klaassen en drummer Wouter Kühne krijgen ondanks deze trompet-tsunami toch volop de ruimte om hun partijtje mee te blazen, figuurlijk dan. Het nummer 'Sunbathing' dekt met vier gestopte trompetten, een lome bas en klotsend slagwerk volledig de titel. Spreid uw handdoekje uit en laat de muziek van Suzan en haar mannen over u heen komen. De cd laat zich bij uitstek beluisteren op een lekker fors niveau, waarbij de vier trompettisten allemaal apart in het geluidsbeeld staan. Deze fraaie geluidskwaliteit draagt bij aan het open geluid van de band en aan de sfeer van de geweldige stukken. Suzan Veneman positioneert zich met deze 'Zinder' wederom op de top van de apenrots en bedient jazzminnend Nederland met pure verwennerij. Komende maanden speelt deze groep in de jazzclubs en hopelijk ook op festivals. Ik heb maar een advies: 'Ga dat zien, ga dat zien!'

Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Suzan Veneman, Gidon Nunes Vaz,
 Álvaro Artime Jiménez, Kurt Weiss (trompet, flügelhorn),
 Tijs Klaassen (bas),
 Wouter Kühne (drums).

Beluister hier de single van het album:
<https://tinyurl.com/4enkna6e>

VARIA

Jasper van 't Hof/Archie Shepp live

In september 1973 werd toetsenist Jasper van 't Hof door de Duitse publieke omroep NDR uitgenodigd om een concertopname te maken met het trio van saxofonist Archie Shepp. Het werd een hoogtepunt in Van 't Hofs muzikale loopbaan. Shepp kende de 26-jarige Nederlander eigenlijk nauwelijks, maar hij was de NDR opgevalen in Association PC van drummer Pierre Courbois. NDR Jazz haalde de opname uit de mottenballen en stelde deze recentelijk als download beschikbaar. Het concert met Jasper van 't Hof begint op 45 minuten in het geluidsbestand, dat hier te downloaden is: <https://tinyurl.com/yw3rrycu>

Nieuwe namen North Sea Jazz 2024

Eind maart hebben de organisatoren van het North Sea Jazz Festival andermaal een deel van de programmering van het komende festival (12 tot en met 14 juli) onthuld. Onder anderen gitarist Al Di Meola, 22 jaar na zijn vorige festivaloptredens, trompettist Terence Blanchard en saxofonist Charles Lloyd zullen het podium in Rotterdam betreden. Een greep uit de rest van de aangekondigde artiesten:

vrijdag:

BVR Flamenco Big Band, Chief Adjuaah [formerly Christian Scott], Gonzalo Rubalcaba Trio, Idema/Serierse Quartet, Niescier/Reid/Remigi, Sammy Rae & The Friends, Sun-Mi Hong Quintet;

zaterdag:

Downes/Eldh/Maddren, Jazmine Sullivan, Matthew Halsall, Philipp Rüttgers Trio, Sam Newbould Quintet, The Dam Jawn & Jeremy Pelt;

zondag:

Butcher Brown, Charles Lloyd Sky Quartet featuring Jason Moran, Larry Grenadier & Eric Harland, Cory Henry, Dulfer! Total Response, Ella Zirina Trio, Nicole McCabe Quartet, Peter Beets Trio ft. Gregory Hutchinson, Roberto Fonseca La Gran Diversión, Terri Lyne Carrington's New Standards, Yoràn Vroom Group of Friends.

RADIOGIDS OOSTERBUREN

Bij onze Oosterburen is elke dag op diverse radiostations jazz te beluisteren. Download hier de actuele gids met alle jazzprogramma's van deze week. In de gids staan links om direct via internet te luisteren: <http://tinyurl.com/3caj938b>

FESTIVALS APRIL – MEI

Vibrafoniste Els Vandeweyer speelt op 20 april tijdens het Gentse Instant Festival. (Foto: Lothar Fietzek)

INSTANT FESTIVAL

SMAK, Gent

20 april 2024

(<https://tinyurl.com/bd2jbuh4>)

Met onder anderen: Aki Takase, Louis Sclavis, Han Bennink, John Dikeman, Mauro Pawlowski, Eric Thielemans, Hanne De Backer, **Els Vandeweyer** en Bon Bon Flamme.

12 HOURS OF JAZZ (SPRING EDITION)

Conservatorium van Amsterdam

20 april 2024

(<https://tinyurl.com/ypy9mtdt>)

Twaalf uur non-stop jazz door meer dan negentig bands van Junior Jazz College-, bachelor- en masterstudenten van het Conservatorium van Amsterdam (van 12.00 tot 24.00 uur).

ALL YOU CAN JAZZ

Diverse locaties, Lier

21 april 2024

(<https://allyoucanjazz.uitinlier.be/>)

Met onder anderen: Bram Weijters, Borzo Swing, No Wasabi en Daan & Nele.

Tijdens het evenement spelen bands op tien locaties in de Lierse binnenstad. Elke formatie speelt op dezelfde locatie twee sessies. Eentje om 15.00 uur en eentje om 16.30 uur. Elke bezoeker kan twee concerten bijwonen.

JAZZ À LIÈGE

Diverse locaties, Luik

2 tot en met 5 mei 2024

(<http://www.jazzaliegge.be/en>)

Met onder anderen: Alexandre Cavaliere Quartet, Aka Moon, Gogo Penguin, Henry Texier, Jazzmeia Horn, Julien Tassin, Lakecia Benjamin en Shabaka.
[vervolg op de volgende pagina rechts...](#)

De favoriete pianoplaten van bassist-pianist Ernst Glerum

Als hij naar het spreekwoordelijke onbewoonde eiland zou worden verbannen, neemt bassist-pianist Ernst Glerum in ieder geval drie pianoplaten mee, zo vertelt hij 29 maart in dagblad Het Parool: 'Piano Reflections' (1953) van Duke Ellington, 'The Unique Thelonious Monk' (1959) en 'Everybody Digs Bill Evans' (1958). De plaat van Duke Ellington ook vanwege bassist Wendell Marshall. En bassist Sam Jones en drummer Philly Joe Jones zijn als begeleiders van Bill Evans ook niet mis, voegt Glerum nog toe.

De geschiedenis van de jazzpiano door Frederik Goossens

Jazzkenner Frederik Goossens doet op vier maandagavonden in april (15, 22, 29) en mei (6) de geschiedenis van de jazzpiano uit de doeken. Hij vertelt over de stijlen en belicht diverse pianisten, van Scott Joplin, Fats Waller, Thelonious Monk, Herbie Hancock tot Brad Mehldau en Jason Moran. Plaats van handeling is het Jazz Centrum Vlaanderen in Dendermonde. Reserveren kan via info@jazzcentrumvlaanderen.be.

Concertzender zendt 250ste Duke Ellington-programma uit

Op zaterdag 20 april is de 250ste uitzending van het tweewekelijkse Duke Ellingtonprogramma te horen. Dat wordt door de Concertzender op zaterdagmiddag uitgezonden. Samensteller Louis Tavecchio maakte negen jaar geleden de eerste uitzending. Hij put voor het programma uit zijn eigen Ellingtonverzameling. Die reikt van 1926 tot en met 1973. In de jubileumuitzending laat Tavecchio een aantal van zijn favoriete Duke Ellington-opnamen horen (15.00 uur).

Saxofonist Scott Hamilton maakt Nederlandse tournee

Van 19 april tot en met 2 mei toert saxofonist Scott Hamilton door Nederland met Rein de Graaff (piano), Marius Beets (bas) en Eric Ineke (drums). De tournee start in Eindhoven, maakt 22 april een klein uitstapje over de grens naar de Hnita Jazz Club in Heist-op-den-Berg, en eindigt op 2 mei in het Bimhuis te Amsterdam. In de tussentijd worden onder meer Den Haag (21 april), Papendrecht (24 april), Groningen (25 april), Enschede (26 april), Utrecht (28 april), Amsterdam (30 april) en Zierikzee (1 mei) aangedaan. Tijdens de tournee wordt de nieuwe Timeless-cd 'Scott Hamilton Live At The Tor' gepresenteerd.

FESTIVALS APRIL – MEI (vervolg)

The Fried Seven speelt op het Breda Jazz Festival. (Persfoto)

JAZZY HUISKAMERS

Tien huiskamers, Den Bosch

9 mei 2024

(<https://jazzyhuiskamers.com>)

Met onder anderen: David Lukacs & Alexander Brott, Joost Lijbaart & Wolfert Brederode, Anton Goudsmit, Anna Serieuse & Gijs Idema, John Engels, Tobias Nijboer & Nick van der Schoot en Suzan Veneman, Ellister van der Molen & Daan Kleijn.

BREDA JAZZ FESTIVAL

Binnenstad, Breda

9 tot en met 12 mei 2024

(<https://www.bredajazzfestival.nl/>)

Met onder anderen: The Bonnie Blues, Roaring Cats, Lester's Blues, **The Fried Seven**, The Original Victoria Band, Benjamin Herman Trio, New Cool Collective, Boris van der Leek and The JazzFluencers en BOSCO ft. Johnny Rosenberg.

#TRUMPETSTUFF

Paradox, Tilburg

10, 11 mei 2024

(<https://paradoxtilburg.nl>)

Met: Alberto Romanillos Trio, Sarah van den Brink/Teus Nobel, Verner Pohjola Quartet, Eric Vloeimans' HOTSPOT en Teus Nobel After Hours.

DRASLANDEN JAZZFJETSTOERTOCHT

Vier locaties, Kop van Drenthe

18 mei 2024

(<https://www.hetrodehertroderwolde.nl/draslanden-jazz>)

Met: Artvark Saxophone Quartet, Loek van den Berg Quartet, Eva sur Seine en Big Band Friesland.

De jazzfietstoertocht gaat door de kop van Drenthe. Van 13.30 tot 17.30 uur zijn vier concerten op vier locaties te bezoeken.

PJPJ JAZZFEST

Cultureel Centrum, Voorschoten

25 mei 2024

(<https://www.pjpi.nl/>)

Met onder anderen: Jazztalenten School voor Jong Talent Koninklijk Conservatorium Den Haag, Zoë de Priester Trio, Rembrandt Frerichs Trio & Efraïm Trujillo, Jazzkoor Koninklijk Conservatorium Den Haag onder leiding van Anka Koziel en het Federico Termini Trio.

Ook Theo Croker op Gent Jazz

Trompettist Theo Croker zal op het festival Gent Jazz 2024 optreden. Ook onder anderen Vitja Pauwels' Early Life Forms, aki (winnaar Jong Jazztalent Gent 2023), Karen Willems 'Terre Sol Four', Theo Croker, De Beren Gieren (Jong Jazztalent Gent 2009) zijn aan het programma toegevoegd, alsmede drie bands van het Conservatorium Gent. Op het programma van het festival, dat van 5 tot en met 20 juli plaatsvindt, staan ook veel niet-jazzmusici. Dat kan niet anders, zegt Pascal Van De Velde - wiens organisatie Greenhouse Talent sinds 2023 Gent Jazz programmeert - op 29 maart in dagblad De Standaard: "Als je alleen maar jazz wil, moet je 500.000 euro subsidies vragen aan de minister, en dat wil ik niet."

Nice Jazz Festival door Olympische Spelen op later tijdstip

Het Nice Jazz Festival zal dit jaar niet als te doen gebruikelijk in juli kunnen plaatsvinden. Door de komst van de Olympische Spelen naar Parijs, zal de Tour de France dit jaar niet in de Franse hoofdstad finishen. In plaats daarvan zijn de laatste ritten van de Ronde van Frankrijk in Nice (20 en 21 juli). Vanwege de te verwachten drukte moet het jazzfestival voor de Tour wijken. Bij sluiting van deze Jazzflits waren nog geen nieuwe festivaldata op de website te vinden, maar naar verwachting wordt het eind augustus.

OVERLEDEN

Humphrey Campbell, 25 maart (66)

Op 25 maart is vocalist, producer, componist en arrangeur Humphrey Campbell overleden. Hij was 66 jaar oud. Campbell studeerde cum laude af aan het Hilversums Conservatorium, waar hij in 1982 als autodidact begon. Hij was vaste vocalist van het Dutch Jazz Orchestra en te gast bij orkesten als The Skymasters, het Metropole Orkest, het BRT Orkest, WDR Big Band, Köln Big Band en het VARA Dansorkest. Tevens was Campbell hoofdvakdocent zang aan de jazzafdeling van het Conservatorium van Amsterdam. Buiten jazzkringen was Humphrey Campbell ook een bekend gezicht. Hij werkte met onder anderen Peter Koelewijn, Anita Meijer, Helmut Lotti, Ruth Jacott en Henk Westbroek. Ook speelde hij een van de hoofdrollen in de musical 'A Night At The Cotton Club'. In 1992 deed Campbell voor Nederland aan het Eurovisie Songfestival mee.

JAZZ IN BEELD

FRANS VERMEERSSEN

Op 25 maart speelde het Frans Vermeerssen Trio bij Hot House (Leiden). Het trio-album 'The Trail', dat vorig jaar uitkwam, stond centraal in het concert. Alle twaalf nummers op die plaat zijn 'Het pad' of 'De weg' getiteld, zij het in verschillende talen. De muziek onder diezelfde noemer liep echter uiteen van langzame ballads tot een hectisch snelle solo op de sopraansax in het titelstuk. Frans Vermeerssen (sax), Dion Nijland (bas) en Thomas Jaspers (drums) bewezen overduidelijk dat je met zijn drieën toch een complete band kunt zijn!

Marcel Schikhof (tekst en foto's)

TERUG IN DE TIJD

DE SOUL-JAZZ VAN CANNONBALL ADDERLEY

Het kwintet van saxofonist Julian 'Cannonball' Adderley was op 19 november 1960 in het Amsterdamse Concertgebouw te horen geweest toen het met een Jazz At The Philharmonic-tournee de hoofdstad aan deed. Omdat Adderley het podium die avond met twee andere groepen moest delen, was er voor zijn kwintet maar tijd geweest voor vier nummers. 'Virtuoos, modernistisch maar tegelijk sterk op swing gebouwd geweld', zo typeerde het Algemeen Handelsblad het half uur muziek. Al op zaterdagavond 8 april 1961 was het kwintet terug in Amsterdam. En deze keer had Cannonball Adderley het Concertgebouw helemaal voor zich alleen. Een aantal critici hoorde die nacht een andere Cannonball Adderley dan vijf maanden eerder.

Cannonball Adderley behoorde op zijn 33ste tot de bekendste jazzmusici van zijn tijd. Zijn met gospel en blues doordrenkte hardbop sprak velen aan. Soul-jazz werd het genoemd. En ook zijn kwintet mocht er zijn. 'Algemeen wordt aangenomen dat het Adderley-kwintet het meest ingespeelde ensemble in de wereld is van de moderne jazz', aldus dagblad De Telegraaf medio maart in een voorbeschouwing. Het was dan ook geen probleem geweest om het Amsterdamse Concertgebouw volledig uit te verkopen. Zo'n tweeduizend harten klopten vol verwachting toen Cannonball Adderley het podium van de Grote Zaal betrad met zijn broer Nat (trompet), Victor Feldman (piano, vibrafoon) Louis Hayes (drums) en Sam Jones (bas). Die stond tijdens het concert in twee stukken zijn plek af aan de op dat moment in Nederland nog onbekende bassist Ron Carter, om zelf de cello ter hand te nemen.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Cannonball Adderley arriveert 7 april 1961 op Schiphol.
(Foto: Dave Brinkman)

Het publiek was 'gemiddeld enkele jaren jonger' dan normaal bij een jazzconcert, zo stelde criticus Hans Redeker bij binnenkomst vast: "Het was geen slecht en oppervlakkig, maar toch een wat ongedifferentieerd gehoor, ongedifferentieerd in belangstelling en waardering." Ook de mannen op het podium kwamen er bij hem niet zonder kritische kanttekening vanaf. Cannonball Adderley was dan weliswaar een 'fameuze instrumentalist, gesteund door een voortreffelijke en homogene combo, maar zijn inventiviteit was toch niet groot genoeg om het verrassende te schenken, dat een volledig concert lang boeiend blijft', al kon men volgens Redeker, 'vele onvervalste jazzelementen ondergaan die aan het spel van zijn combo een gezond karakter verleenden' (Algemeen Handelsblad, 10 april 1961). Adderley c.s. waren overigens maar net voor hun middernachtelijk optreden in Amsterdam gearriveerd. Enkele uren daarvoor gaven ze nog een concert in het Kurhaus in Scheveningen. Dat was het eerste van een intensieve Europese tournee, gedurende welke ze tot en met 28 april praktisch elke avond moesten optreden. Veelal in grote Duitse steden, maar ook Helsinki, Stockholm, Oslo, Zürich, Parijs en Kopenhagen stonden op het programma. Ga er maar aanstaan...

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Soul-jazz was in 1961 een betrekkelijk nieuw fenomeen, dat hier ten lande nog niet iedereen helemaal kon plaatsen. Illustratief is wat dit betreft een voorbeschuiving die het **Algemeen Dagblad** op 6 april 1961 aan de twee Nederlandse concerten wijdde: "Soul-jazz is een aanvechtbaar modewoord, waarmee men de tegenstelling tussen de blanke West Coastmuziek en de zwarte jazz van de East Coast een extra aanduiding tracht te geven. Het zou de tegenpool vormen van de koele jazz vol steriliteit en esthetiek. Een kwestie van het hoofd en het hart dus. Men kan deze jazzterminologie alleen maar als verwarrend beschouwen. De jazzmuziek vertoont namelijk net zoveel vormen als tussenvormen. Van de 'soul-jazz' van Cannonball Adderley zouden we daarom alleen maar willen zeggen: hij is een typische volgeling van de grote Parker. Technisch vooral." (onbekende auteur)

Adderley bracht de soul-jazz in de late jaren vijftig bij een groot publiek over het voetlicht met zijn album 'The Cannonball Adderley Quintet In San Francisco' (1959). Al was het goed beschouwd zijn platenmaatschappij Riverside die dit label aan de muziek hing. Adderley zelf was hier niet onverdeeld gelukkig mee: "We were pressured quite heavily by Riverside Records when they discovered there was a word called 'soul'. We became, from an image point of view, soul jazz artists. They kept promoting us that way and I kept deliberately fighting it." (bron: Roy Carr, 'Soul to soul')

Probeerde Cannonball Adderley zich op de bühne ook geleidelijk van zijn soul-jazzimago te ontdoen? Criticus Michiel de Ruyter hoorde in 1961 in ieder geval een andere Adderley dan in november 1960 bij het Jazz at the Philharmonic-concert: "Toen werd duidelijk de nadruk gelegd op wat men tegenwoordig onder 'soul-jazz' verstaat: muziek die qua sfeer geheel binnen de rhythm and blues en gospel music-stijlen ligt, en die bijgevolg nogal beperkt is wat de expressie aangaat. Mede naar aanleiding van enkele recentere opnamen heb ik mij weinig enthousiast over deze zelf opgelegde beperking uitgelaten - want het is juist een van de plezierige dingen in de hedendaagse jazz dat deze qua expressie breder is dan welke muziek uit vroegere periodes." Een half jaar later leek er sprake te zijn van een 'iets gewijzigde muzikale politiek', zo schrijft hij op 10 april [vervolg in de rechterkolom...](#)

Nat en Julian 'Cannonball' Adderley in het Concertgebouw van Amsterdam. (Foto: Dave Brinkman)

1961 in **Het Parool**: "Weliswaar hadden alle stukken veel met de blues te maken, maar de muzikale blik was duidelijk breder geworden. In een stuk als 'Arriving soon' en zelfs het paradepaardje 'This here' ('en we spelen dit... wel, omdat het populair is....') hoorde men de leider altsax spelen zoals in zijn beste tijd bij Miles Davis, dat wil zeggen nauwelijks of niet vervallend in stereotype blues-figuurtjes. Bij tijd en wijle was er nu een exploreren van de hogere registers waar te nemen, in een stilistische opvatting die aan John Coltrane deed denken."

Ook P.L. (*) hoorde een andere Cannonball Adderley dan in november 1960. Toen concerteerde een saxofonist, zo lezen we in de **Nieuwe Haarlemse Courant** van 10 april 1961, die "volkomen vastgelopen bleek in het spelen van de zogenaamde soul-jazz, waarbij praktisch alleen het sfeer scheppen wordt beoogd. Een wijze van musiceren overigens, die wel degelijk iets te zeggen heeft. Maar het wordt echter bedenkelijk, zoals de laatste tijd bij Adderley, als men deze interpretatie gaat zien als de enig zalig makende." Hij had voor het concert dan ook zijn hart vastgehouden, bekende hij in zijn krant. "Het is echter bepaald meegevalen", verzucht hij. "Wel bleek Adderley zich nog niet volkomen bevrijd te hebben van zijn vroegere opvatting en dreef hij soms te veel op zijn routine, maar over het algemeen was hier toch een spirituele en geïnspireerde musicus aan het werk. Behoudens enkele vlakke momenten was dit nachtconcert bepaald een spontaan muzikaal gebeuren. De grote waarde ervan lag echter in de hernieuwde ontwikkeling van Julian Cannonball Adderley. Een ontwikkeling, die de nieuwe stromingen in de jazz wel eens sterk zou kunnen gaan beïnvloeden."

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Constant Wallagh snijdt op 10 april in het **Algemeen Dagblad** eveneens de beperkingen aan die de soul-jazz met zich meebrengt, maar hij bewondert hoe Adderley daarmee omgaat: "Met een 'handig' uitgevoerd concert demonstreerde hij hoe de jazzmuziek binnen bepaalde grenzen toch nog voldoende interessante mogelijkheden oplevert. Hoewel het optreden van zijn kwintet over het algemeen geslaagd is, kan niet worden gezegd, dat Adderley zich met zijn snelle fraseringskunst een werkelijk meeslepende musicus toonde. Men krijgt de indruk, dat een man als Adderley vlotter reageert in de koele omgeving van een opnamestudio. Op het podium voor een volle zaal grijpt deze altist steeds terug naar zijn geroutineerde handigheid. Het blijft bij vakmanschap zonder meer. Precies één maal waagde Adderley zich een stap verder. In het nummer 'High fly' voor de pauze steeg hij zeker tien minuten lang boven de instrumentale prestatie uit."

Onverdeeld positief over de soul-jazz is eigenlijk alleen criticus Eelke de Jong: "De synthese, die Adderley tussen de blues en de moderne jazz gevonden heeft, is van grotere zeggingskracht, dan de steriele producten van vele andere modernisten", zo schrijft hij 10 april in **De Telegraaf**. "Adderley bespeelt zijn instrument virtuoos en bezielend en is een van de belangrijkste pioniers van een nieuwe ontwikkeling in de moderne jazzmuziek, waarvoor inspiratie wordt gezocht bij traditionele blues- en gospelmelodieën. Hij musicert op de eerste plaats intuïtief, met tot gevolg, dat de klankkleur van zijn ensemble, dat een bijzonder harmonieuze indruk achterliet, gespannen, dynamisch, driftig is. De muziek is niet welluidend, maar afwisselend hees en schor en schril en glashelder als van een menselijke stem."

Maar luistert u vooral eens zelf! De muziek van het concert van november 1960 is door het Nederlands Jazz Archief op cd uitgebracht onder de titel 'Cannonball Adderley: One For Dad-dy-O'. En hier hoort u het Cannonball Adderley Quintet aan het werk op 15 april in Parijs, een week na het optreden in Amsterdam: <https://tinyurl.com/mpp79vh5>.

Hans van Eeden

(*) Achter de initialen P.L. zou volgens Bert Vuijsje wel eens Piet Lijbaart schuil kunnen gaan (de vader van drummer Joost Lijbaart). Hij schreef zo nu en dan over jazz.

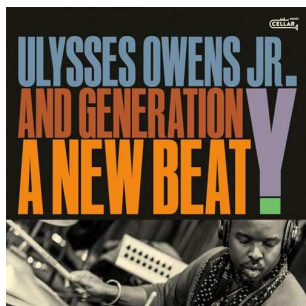
De broers Adderley en drummer Louis Hayes. (Foto: Noord-Hollands Archief, collectie Fotopersbureau De Boer)

Julian 'Cannonball' Adderley. (Foto: Dave Brinkman)

JAZZWEEK TOP DRIE

1 april 2024

1 Ulysses Owens Jr. & Generation Y

A New Beat
(Cellar Music Group)

2 Black Art Jazz Collective

Truth To Power
(HighNote)

3 Snorre Kirk

Top Dog
(Stunt)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(www.jazzweek.com\).](#)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Ralf Jacobs, Peter J. Kortzen, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Gijs Ornée, Milan Popov, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Marcel Schikhof, Joke Schot. **Webbeheerder:**

Erik van Doorne, Masters of Media. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 april 2024

Madli-Liis Parts, Muusika:

POTTER/MEHLDAU/PATITUCCI/BLADE

Blade Eagle's Point (Edition Records)

Mike Flynn, Jazzwise:

JASMINE MYRA

Rising (Gondwana Records)

Paweł Brodowski, Jazz Forum:

MICHAŁ AFTYKA QUINTET

Frukstrat (Multukulti Project)

Krzysztof Komorek, Donos kulturalny:

MIKLÓS LUKÁCS TRIO & LIGETI ENSEMBLE

Responses To Ligeti (BMC Records)

Jan Granlie, salt-peanuts.eu:

AUROM

O, Svage Sind (Nye nor)

Christine Stephan, Jazzthetic

SOPHIE LINDMÜLLER

Obit Kid Society (Berthold Records)

Dick Hovenga, Written in Music:

MARK LOCKHEART

Smiling (Edition Records)

Viktor Bensusan, jazzdergisi.com:

DARIUS JONES

fLuXkit Vancouver (We Jazz Records)

Nuno Catarino, jazz.pt:

JOÃO GATO/BRUNO PARRINHA

Two (Phonogram Unit)

Tony Dudley-Evans, LondonJazz News:

DEE BYRNE

Outlines (Whirlwind Recordings)

Patrik Sandberg, Jazz:

CHARLES LLOYD

The Sky Will Still Be There Tomorrow (Blue Note)

Cim Meyer, All That ...:

QUINSIN NACHOFF

Pivotal Arc (Whirlwind Recordings)

Lars Mossefinn, Dag og tid:

ELEPHANT9

Mythical River (Rune grammofon)

Matthieu Jouan, citizenjazz.com:

FUR

Bond (BMC)

Luca Vitali, Giornale della Musica:

GIUSEPPE DORONZO/ANDY MOOR/FRANK ROSALY

Futuro Ancestrale (Clean Feed)

Yves Tassin, JazzMania:

TOINE THYS ORLANDO

Betterlands (Hypnote Records)

Jos Demol, jazzhalo.be:

TUTU PUOANE

Wrapped In Rhythm vol. 1 (SoulFactory Records)

Christof Thurnherr, Jazz'n'More:

MOOR MOTHERThe

Great Bailout (Anti-)

Kaspars Zavileiskis, jazzin.lv:

JÜLIJA ZAKIROVA

Golden Hour (Eigen Beheer)

Jacek Brun, www.jazz-fun.de:

WERNER PUSCH

My Destination (uniSono-Records)

De Europe Jazz Media Chart [geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.](#)